

ĢENERĀLADVOKĀTA JANA MAZAKA [JĀN MAZĀK]

SECINĀJUMI,

sniegti 2007. gada 18. janvārī¹

I — Ievads

1. Ar šo apelācijas sūdzību Vācijā reģistrētā sabiedrība *SGL Carbon AG* (turpmāk tekstā — “*SGL*”) lūdz Tiesai atcelt Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesas 2005. gada 15. jūnija spriedumu apvienotajās lietās T-71/03, T-74/03, T-87/03 un T-91/03 *Tokai u.c./Eiropas Kopienu Komisija*² (turpmāk tekstā — “pārsūdzētais spriedums”), ciktāl šī tiesa ar to noraidīja *SGL* prasību lietā T-91/03 atcelt Komisijas 2002. gada 17. decembra Lēmumu C(2002) 5083, galīgā redakcija, par procedūru saskaņā ar EKL 81. pantu (turpmāk tekstā — “apstrīdētais lēmums”).

2. Ar pārsūdzēto spriedumu Pirmās instances tiesa tostarp samazināja *SGL* uzlikto naudas sodu par pārkāpumu izostatiskā grafitā nozarē un pārejā daļā prasību noraidīja.

3. Šī apelācijas sūdzība, ņemot vērā tās pamatu un izvirzītos prasījumus, ir cieši saistīta ar lietā C-308/04 P iesniegto apelācijas sūdzību, kas attiecas uz Komisijas piemērotiem naudas sodiem par dalību nolīgumos un saskaņotās darbības grafitā elektrodu jomā. Šī lieta tika izņemta ar Tiesas 2006. gada 29. jūnija spriedumu³.

II — Atbilstošās tiesību normas

A — Regula Nr. 17

4. Padomes 1962. gada 6. februāra Regulas Nr. 17, Pirmās regulas par Līguma [81.] un

1 — Oriģinālvaloda — angļu.

2 — Krājums, II-10. lpp.*

3 — Spriedums lietā C-308/04 P *SGL Carbon/Komisija* (Krājums, I-5977. lpp.). Šī apelācijas sūdzība šajā izpratnē ir arī zināmā mērā saistīta ar apelācijas sūdzību lietā C-289/04 P *Showa Denko/Komisija* (2006. gada 29. jūnija spriedums, Krājums, I-5859. lpp.).

[82.] panta piemērošanu⁴ (turpmāk tekstā — “Regula Nr. 17”), 15. pants paredz:

das [naudas sodu] 1000 līdz 1 000 000 norēķinu vienību vai lielākā apmērā, bet nepārsniedzot 10 % no katra pārkāpēja uzņēmuma iepriekšējā finanšu gada apgrozījuma, ja tie ar nodomu vai nolaidības dēļ:

“1. Komisija ar lēmumu var uzlikt uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām soda naudas [naudas sodu] 100 līdz 5000 norēķina vienību apmērā, ja tie ar nodomu vai nolaidības dēļ:

a) pārkāpj Līguma [81]. panta 1. punktu vai [82]. pantu, [..]

[..]

b) sniedz nepatiesu informāciju, atbildot uz pieprasījumu, kas izteikts saskaņā ar 11. panta 3. vai 5. punktu,

[..]

[..]

Nosakot soda naudas [naudas soda] apmēru, ņem vērā gan pārkāpuma smagumu, gan tā ilgumu.

2. Komisija ar lēmumu var uzlikt uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām soda nau-

4 — OV 13, 204. lpp.

[..]”

B — *Pamatnostādnes*

palielina, ņemot vērā atbildību pastiprinošus apstākļus, vai samazina, ņemot vērā atbildību mīkstinošus apstākļus.”

5. Komisijas paziņojuma ar nosaukumu “Pamatnostādnes sodanaudas [naudas soda] noteikšanai, piemērojot Regulas Nr. 17 15. panta 2. punktu un EOTK līguma 65. panta 5. punktu”⁵ (turpmāk tekstā — “Pamatnostādnes”), preambulā ir paredzēts:

“Izklāstītie principi nodrošina Komisijas lēmumu pārredzamību un objektivitāti gan no uzņēmumu, gan no Eiropas Kopienų Tiesas viedokļa, vienlaicīgi nostiprinot Komisijai piešķirto diskrecionāro varu [ricības brīvību], kas noteikta saskaņā ar attiecīgiem tiesību aktiem, noteikt sodanaudu [naudas sodu] līdz 10 % apmērā no uzņēmuma kopējā apgrozījuma. Šī vara jāīsteno ar saskaņotas un nediskriminējošas politikas palīdzību, kura atbilst mērķiem, kas izvirzīti, lai sodītu par konkurences noteikumu pārkāpumiem.

Jaunā metodoloģija [metodika], ko piemēro sodanaudas [naudas soda] apmēra noteikšanai, atbilst turpmāk minētajiem noteikumiem, nosakot vispirms pamatapmēru, ko

C — *Paziņojums par sadarbību*

6. Komisijas paziņojumā par naudas sodu neuzlikšanu vai to apmēra samazināšanu lietās par aizliegtām vienošanās⁶ (turpmāk tekstā — “Paziņojums par sadarbību”) ir noteikti nosacījumi, kad uzņēmums, kas sadarbojas ar Komisiju tās izmeklēšanas gaitā par aizliegtu vienošanos, var tikt atbrīvots no naudas soda, vai tam var tikt samazināts naudas sods, kas citādi tam tiktu uzlikts.

7. Paziņojuma par sadarbību A iedaļas 5. punktā paredzēts:

“Uzņēmuma sadarbība ar Komisiju ir tikai viens no apstākļiem, ko Komisija ņem vērā, nosakot naudas sodu. [..]” [Neoficiāls tulkojums]

5 — OV 1998, C 9, 3. lpp.

6 — OV 1996, C 207, 4. lpp.

8. Paziņojuma par sadarbību C iedaļā ar virsrakstu "Nozīmīgs naudas soda samazinājums" ir noteikts:

c) pārtrauc savu dalību aizliegtajā darbībā vēlākais brīdī, kad tas par vienošanos paziņo;

"Uzņēmumiem, kas gan atbilst B iedaļas no b) līdz e) apakšpunktā paredzētajiem nosacījumiem un paziņo par slepenu vienošanos pēc tam, kad uzņēmumos, kas ir vienošanās dalībnieki, Komisija ar lēmumu ir uzsākusi pārbaudi, bet pārbaužu rezultātā vēl nav iegūts pietiekams pamatojums lēmuma pieņemšanas procesa uzsākšanai, naudas soda apmēru samazina par 50 līdz 75 %."

d) sniedz Komisijai visu atbilstošo informāciju un visus tā rīcībā esošus ar vienošanos saistītus dokumentus un pierādījumus un pastāvīgi un pilnībā sadarbojas visā izmeklēšanas laikā;

9. B iedaļā paredzētie nosacījumi, uz kuriem atsauca C iedaļa, ir, ja attiecīgais uzņēmums:

e) nav piespiedis citu uzņēmumu piedalīties vienošanās un nelikumīgajā darbībā tam nav bijusi iniciatora vai noteicoša loma."

"a) paziņo par slepenu vienošanos Komisijai pirms tā ar lēmumu ir uzsākusi pārbaudi attiecībā uz vienošanās dalībniekiem, ja vien Komisijas rīcībā jau nav pietiekamas informācijas paziņotās vienošanās esamības konstatēšanai;

10. Saskaņā ar C iedaļas 1. punktu, "ja uzņēmums sadarbojas, neizpildot visus B un C iedaļā uzskaitītos nosacījumus, tam naudas soda apmēru samazina no 10 līdz 50 %, kas tam būtu uzlikts gadījumā, ja tas nebūtu sadarbojies", un saskaņā ar šīs iedaļas 2. punktu "tāds gadījums var būt, ja:

b) pirmais sniedz izšķirošo informāciju, kas pierāda vienošanās esamību;

— pirms paziņojuma par pretenzijām nosūtīšanas uzņēmums sniedz Komisijai

informāciju, dokumentus vai citus pierādījumus, kuri būtiski palīdz konstatēt pārkāpuma esamību;

notiesāts saskaņā ar šīs valsts likumu un kriminālprocesuālajām normām.

- uzņēmums pēc paziņojuma par pretenzijām saņemšanas informē Komisiju, ka tas pēc būtības neapstrīd faktus, uz kuriem Komisija balsta savus apgalvojumus.”

Iepriekšējā punkta nosacījumi nekavē atkārtotu lietas ierosināšanu saskaņā ar attiecīgās valsts likumu un soda izciešanas noteikumiem, ja ir jauni pierādījumi vai jaunatklāti apstākļi, vai ja iepriekšējā procesā ir pieļautas būtiskas kļūdas, kas varēja ietekmēt lietas iznākumu.

D — *Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija*

Atkāpes no šī panta saskaņā ar Konvencijas 15. pantu nav pieļaujamas.”

11. Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas, kas parakstīta Romā 1950. gada 4. novembrī, 7. protokola 4. pants noteic:

III — Prāvas pamatā esošie fakti un apstrīdētais lēmums

“Tiesības netikt divreiz tiesātam vai sodītam

12. Pārsūdzētajā spriedumā Pirmās instances tiesa tai iesniegtās prasības pamatā esošos faktus apkopoja šādi:

Nevienu nedrīkst no jauna tiesāt vai sodīt krimināllietā tajā pašā valstī par noziegumu, par kuru viņš jau ir ticis attaisnots vai

“1. Ar [...] Lēmumu C(2002) 5083, galīgā redakcija, [...] Komisija konstatēja vairāku uzņēmumu dalību nolīgumos un saskaņotās darbībās speciālā grafīta

nozārē EKL 81. panta 1. punkta un Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu (turpmāk tekstā — "EEZ") 53. panta 1. punkta izpratnē laika posmā no 1993. gada jūlija līdz 1998. gada februārim.

izvēlas, ja tas atbilst lietotāja prasībām. Ekstrudētajiem ražojumiem rūpniecībā ir plašs lietojums, galvenokārt dzelzs un tērauda, alumīnija un ķīmiskajā rūpniecībā, kā arī metalurģijā.

2. Lēmuma izpratnē termins "speciālais grafiņš" apzīmē grafiņa ražojumu grupu, proti, izostatisko grafiņu, ekstrudēto grafiņu un veidnēto grafiņu, kas paredzēti dažādam lietojumam. Tas neapzīmē grafiņa elektrodus, ko izmanto tērauda ražošanai.

5. Veidnētais grafiņš parasti tiek izmantots tikai plaša mēroga darbībās, jo tā kvalitāte parasti ir zemāka nekā ekstrudētā grafiņa kvalitāte.

3. Izostatiskā grafiņa mehāniskās īpašības ir pārākas par ekstrudētā un veidnētā grafiņa īpašībām, un katras grafiņa kategorijas cena ir atkarīga no tās mehāniskajām īpašībām. Izostatiskais grafiņš, lietojot elektriskās izlādes mašīnas, tostarp tiek izmantots metāla veidņu ražošanā izmantošanai automobiļu un elektronikas rūpniecībā. Tas tiek izmantots arī, lai ražotu krāsaino metālu, kā, piemēram, vara un vara sakausējumu nepārtrauktās liešanas veidnes.

[..]

4. Izostatiskā grafiņa un ekstrudētā vai veidnētā grafiņa ražošanas izmaksas atšķiras par vismaz 20 %. Ekstrudētais grafiņš parasti ir vislētākais, un tādēļ to

7. Lēmums attiecas uz divām atsevišķām aizliegtām vienošanās, no kurām viena attiecas uz speciālā izostatiskā grafiņa tirgu un otra — uz speciālā ekstrudētā grafiņa tirgu. Nebija pierādījumu par pārkāpumiem attiecībā uz veidnēto grafiņu. Šīs vienošanās attiecās uz ļoti specifiskiem ražojumiem, proti, grafiņu standarta un grieztos blokos, bet ne uz virpotiem ražojumiem, kas tiek ražoti pēc klienta pasūtījuma.

8. Lielākie speciālā grafīta ražotāji rietumu pasaulē ir daudznacionāli uzņēmumi. [..]
9. Laikā, kad tika pieņemts Lēmums, lielākie Kopienas/EEZ teritorijā darbojošies speciālā izostatiskā grafīta ražotāji bija Vācijas sabiedrība *SGL Carbon AG* (turpmāk tekstā — “*SGL*”) un Francijas sabiedrība *Le Carbone-Lorraine SA* (turpmāk tekstā — “*LCL*”). Japānas sabiedrība *Toyotanso Co. Ltd* (turpmāk tekstā — “*TT*”) ieņēma trešo vietu, un tai sekoja citas Japānas sabiedrības, proti, *Tokai Carbon Co. Ltd* (turpmāk tekstā — “*Tokai*”), *Ibiden Co. Ltd* (turpmāk tekstā — “*Ibiden*”), *Nippon Steel Chemical Co. Ltd* (turpmāk tekstā — “*NSC*”) un *NSCC Techno Carbon Co. Ltd* (turpmāk tekstā — “*NSCC*”), kā arī ASV sabiedrība *UCAR International Inc.* (turpmāk tekstā — “*UCAR*”), kas vēlāk kļuva par *GrafTech International Ltd.*
12. Komisija 1997. gada jūnijā uzsāka izmeklēšanu grafītu elektrodu tirgū. Šīs izmeklēšanas rezultātā 2001. gada 18. jūlijā tika pieņemts lēmums par procesu, piemērojot EK līguma 81. pantu un EEZ līguma 53. pantu — Lieta COMP/E-1/36.490 — Grafīta elektrodi (OV 2002, L 100, 1. lpp.). Šīs izmeklēšanas laikā 1999. gadā *UCAR* vērsās pie Komisijas, lai saskaņā ar [Paziņojumu par sadarbību] iesniegtu lūgumu. Šis lūgums attiecās uz iespējamu konkurenci traucējošu rīcību izostatiskā un ekstrudētā grafīta tirgos.
- [..]
11. Galvenie pasaules ekstrudētā grafīta tirgus dalībnieki ir *UCAR* (40 %) un *SGL* (30 %). Eiropas tirgū tie pārdeva divas trešdaļas no kopējā apjoma. Japānas ražotāju kopējā pasaules tirgus daļa bija apmēram 10 % un Kopienas tirgū — apmēram 5 %. Ekstrudēto ražojumu daļa, ko blokos vai grieztos blokos (kā
13. Pamatojoties uz *UCAR* iesniegtajiem dokumentiem, Komisija saskaņā ar [Regulas Nr. 17] 11. pantu pieprasīja sniegt sīku informāciju par konkurentu savstarpējiem kontaktiem *SGL*, *Intech*, *Ibiden*, *Tokai* un *TT*. Šie uzņēmumi sazinājās ar Komisiju un puda nodomu sadarboties ar Komisijas izmeklēšanu.

14. ASV 2000. gada martā un 2001. gada februārī pret *LCL* meitas sabiedrību un *TT* meitas sabiedrību tika uzsākta kriminālvajāšana par dalību saistībā ar noziedzīgu aizliegto vienošanos speciālā grafīta tirgū. Šīs sabiedrības atzina savu vainu tām uzrādītajā apsūdzībā un piekrita samaksāt naudas sodu. 2001. gada oktobrī arī *Ibiden* atzina savu vainu un samaksāja naudas sodu.

pirmkārt, prasītājas, *TT*, *UCAR*, *LCL*, *Ibiden*, *NSC* un *NSCC* nevirpotā izostatiskā grafīta pasaules tirgū bija noteikuši orientējošās cenas (mērķa cenas) un, otrkārt, ka *SGL* un *UCAR* bija izdarijuši līdzīgu pārkāpumu nevirpotā ekstrudētā grafīta tirgū, arī vispasaules mērogā.
15. Komisija 2002. gada 17. maijā Lēmuma adresātiem nosūtīja paziņojumu par iebildumiem. Savās atbildēs visas sabiedrības, izņemot *Intech EDM BV* un *Intech EDM AG*, atzinās pārkāpumā. Neviena no šīm sabiedrībām neapstrīdēja faktus pēc būtības.
16. Ņemot vērā to, ka aizliegto vienošanos dalībnieku izmantotās metodes bija līdzīgas, to, ka abi pārkāpumi attiecās uz savstarpēji saistītiem ražojumiem, un to, ka *SGL* un *UCAR* bija iesaistītas abās lietās, Komisija uzskatīja, ka pārkāpumus abu ražojumu tirgos var aplūkot vienā procedūrā.
17. Administratīvais process tika pabeigts 2002. gada 17. decembrī, pieņemot Lēmumu, kurā tika konstatēts, ka,

18. Attiecībā uz pārkāpumu izostatiskā grafīta tirgū Lēmumā norādīts, ka cenas tika noteiktas un iedalītas atkarībā no [grafīta] lietojuma, ģeogrāfiskās zonas (Eiropa vai Amerikas Savienotās Valstis) un tirdzniecības līmeņa (izplatītāji/virpošanas ceļi un liela izmēra gala lietotāji ar virpošanas iespējām). Aizliegtās vienošanās mērķis bija saskaņot tirdzniecības nosacījumus un apmainīties ar informāciju par piegādēm, lai varētu sīki uzraudzīt pārdošanu un atklāt atkāpes no aizliegtās vienošanās izdotajām instrukcijām. Dažos gadījumos notika informācijas apmaiņa par lielu klientu sadalījumu.
19. Lēmums norāda, ka izostatiskā grafīta tirgū slepenie nolīgumi tika ieviesti regulārās daudzpusējās sanāksmēs četros līmeņos:

- “augstākā līmeņa sanāksmēs”, kurās tika sabiedrību augsta līmeņa amatpersonas, kurās tika noteikti sadarbības pamatprincipi;
 - “starptautiskās darba sanāksmēs” par grafīta bloku klasifikāciju dažādās kategorijās un katras kategorijas minimālo cenu noteikšanu;
 - “reģionālās” (Eiropas) sanāksmēs;
 - “vietējās” (valstu sanāksmēs) par Itālijas, Vācijas, Francijas, Lielbritānijas un Spānijas tirgiem.
21. Attiecībā uz ekstrudētā grafīta tirgu no Lēmuma skaidri izriet, ka šādu ražojumu Eiropas tirgus divas galvenās dalībnieces — *SGL* un *UCAR* — atzina piedalīšanos laikā no 1993. gada līdz 1996. gada beigām vairākās divpusējās sanāksmēs, kurās tika apspriests šis tirgus. *UCAR* un *SGL* vienojās palielināt ekstrudētā grafīta cenas Kopienų/EEZ tirgū. Šīs sabiedrības regulāri apsprieda cenas un ražojumu klasifikāciju, lai izvairītos no cenu konkurences. Faktiski viena vai otra no šīm pusēm pārmaiņus paziņoja klientiem par jaunajām cenām.
22. Pamatojoties uz Lēmumā konstatētajiem faktiem un juridisko novērtējumu, Komisija attiecīgajiem uzņēmumiem uzlika naudas sodus, kuru summa tika aprēķināta atbilstīgi metodikai, kas izteikta Pamatnostādnēs soda naudas [naudas soda] noteikšanai, piemērojot Regulas Nr. 17 15. panta 2. punktu un EOTK līguma 65. panta 5. punktu [..], un Paziņojumā par sadarbību.
23. Saskaņā ar Lēmuma rezolutīvās daļas 1. punkta pirmo daļu šādi uzņēmumi ir pārkāpuši EKL 81. panta 1. punktu un EEZ nolīguma 53. panta 1. punktu, jo tie norādītajos laika posmos ir piedalījušies nolīgumos un saskaņotajās darbībās, kas

[..]

ietekmēja Kopienu un EEZ tirgus speciālā izostatiskā grafīta jomā:

25. Saskaņā ar rezolutīvās daļas 3. punktu tiek uzlikti šādi naudas sodi:

[..]

[..]

b) SGL:

b) SGL, no 1993. gada jūlija līdz 1998. gada februārim;

— izostatiskais grafīts:
EUR 18 940 000;

[..]

— ekstrudētais grafīts:
EUR 8 810 000;

24. Saskaņā ar tā paša punkta otro daļu šādi uzņēmumi ir pārkāpuši EKL 81. panta 1. punktu un EEZ nolīguma 53. panta 1. punktu, jo tie norādītajos laika posmos ir piedalījušies nolīgumos un saskaņotajās darbībās, kas ietekmēja Kopienu un EEZ tirgus speciālā ekstrudētā grafīta jomā:

[..]

— SGL, no 1993. gada februāra līdz 1996. gada novembrim;

26. 3. punkts turklāt noteic, ka šie naudas sodi ir jāsamaksā trīs mēnešu laikā, skaitot no Lēmuma paziņošanas dienas, ar nokavējuma procentu likmi 6,75 % apmērā.

[..]

27. Lēmums prasītājām tika nosūtīts ar 2002. gada 20. decembra vēstuli. Tajā bija norādīts, ka pēc tam, kad izbeidzas

Lēmumā norādītais maksājuma termiņš, Komisija rīkosies, lai panāktu attiecīgo summu iekasēšanu; tomēr, ja Pirmās instances tiesā tiktu uzsākta tiesvedība, Komisija nerīkosies, lai izpildītu spriedumu, ja vien tiks maksāti procenti ar likmi 4,75 % un tiks sniegta bankas garantija.”

3. punktu, ir EUR 9 641 970 par pārkāpumu izostatiskā grafiņa nozarē;

- pārējā daļā prasību noraidīt;

- prasītāja sedz divas trešdaļas savu tiesāšanās izdevumu un atlīdzina divas trešdaļas Komisijas tiesāšanās izdevumu, savukārt Komisija sedz vienu trešdaļu savu tiesāšanās izdevumu un atlīdzina vienu trešdaļu prasītājas tiesāšanās izdevumu.”

IV — Tiesvedība Pirmās instances tiesā un pārsūdzētais spriedums

13. Ar atsevišķiem prasības pieteikumiem *SGL* un citi uzņēmumi, pret kuriem bija vērsti apstrīdētais lēmums, lūdza Pirmās instances tiesu atcelt apstrīdēto lēmumu.

V — Lietas dalībnieku prasījumi Tiesā

14. Ar pārsūdzēto spriedumu Pirmās instances tiesa tostarp nolēma:

15. *SGL* lūdz Tiesu:

“Lietā T-91/03 *SGL Carbon*/Komisija:

- naudas soda apmērs, kas uzlikts prasītājam ar Lēmuma COMP/E-2/37.667

- daļēji atcelt Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesas 2005. gada 15. jūnija spriedumu apvienotajās lietās T-71/03, T-74/03, T-87/03 un T-91/03, ciktāl ar to noraidīta prasība lietā T-91/03 atcelt Komisijas 2002. gada 17. decembra Lēmumu C(2002) 5083, galīgā redakcija, par procedūru saskaņā ar EKL 81. pantu;

- pakārtoti, attiecīgi samazināt apelācijas sūdzības iesniedzējai uzlikto naudas sodu 2002. gada 17. decembra lēmuma 3. punktā, kā arī procentu maksājumus līdz sprieduma pieņemšanai, kā arī kavējuma procentus, kas noteikti pārsūdzētā sprieduma rezolutīvajā daļā;
- piespriet atbildētājam atlīdzināt visus tiesāšanās izdevumus.

16. Komisija lūdz Tiesu:

- noraidīt apelācijas sūdzību;
- piespriet apelācijas iesniedzējai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

18. Ar pirmo pamatu *SGL* apgalvo, ka Pirmās instances tiesa, neņemot vērā naudas sodus, kas tai iepriekš tika uzlikti Amerikas Savienotajās Valstīs, ar to pārkāpa *ne bis in idem* principu. Otrais pamats ir vērsti pret soda pamatsummas palielinājumu par 35 % par *SGL* kā vienpersoniskas līderes lomu. Trešais pamats attiecas uz to, ka Pirmās instances tiesa neņēma vērā *SGL* iebildumus, saskaņā ar kuriem tās aizstāvības tiesības tika neatgriezeniski pārkāptas Komisijas grupas locekļu, kas strādāja ar lietu, neatbilstošu valodas zināšanu dēļ. Ar ceturto pamatu *SGL* apgalvo, ka tās sadarbība tika novērtēta par zemu. Ar piekto pamatu *SGL* apgalvo, ka Pirmās instances tiesa neņēma vērā tās maksātspēju un ka uzliktie naudas sodi bija nesamērīgi augsti. Ar sesto pamatu *SGL* apgalvo, ka Pirmās instances tiesa kļūdaini aprēķinājusi procentu likmi.

A — Pirmais pamats par iespējamo ne bis in idem principa pārkāpumu

Pamata apsvērumi

VI — Par apelāciju

17. *SGL* apelācijas sūdzībā izvirza sešus juridiskos pamatus, apgalvojot, ka procesuālie noteikumi piemēroti kļūdaini un pārkāptas Kopieniu tiesības.

19. Ar pirmajā pamatā izvirzītajiem apsvērumiem *SGL* būtībā apgalvo, ka Pirmās instances tiesa pieļāva kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 112.–

116. punktā neņemot vērā naudas sodu, kas *SGL* iepriekš 1999. gadā tika uzlikts Amerikas Savienotajās Valstīs. Šo sankciju rezultātā, pat tikai pamatojoties uz dabiskajām tiesībām, būtu bijis jāsamazina uzliktais naudas sods. Tas izriet no pareizas *ne bis in idem* pamatprincipa izpratnes, kas pretstatā Pirmās instances tiesas atzinumam ir piemērojams arī attiecībā uz sankcijām, kuras piemērojušas trešās valstis.

20. Attiecībā uz šī principa saturu un piemērošanas jomu *SGL* it īpaši atsaucas uz Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 50. pantu, Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk tekstā — “ECTK”) 7. protokola 4. pantu, dalībvalstu tiesību sistēmām un vairākiem Eiropas Kopienu Tiesas un Pirmās instances tiesas spriedumiem. Atšķirībā no Pirmās instances tiesas kļūdainā secinājuma pārsūdzētā sprieduma 112. punktā no sprieduma lietā *Boehringer*⁷ neizriet, ka sodu saskaitīšanas aizliegums nav piemērojams tādās lietās, kurās, kā tas ir izskatāmajā lietā, divu pārkāpumu pamatā esošie fakti ir vienādi. Teritorialitātes princips, uz kuru Pirmās instances tiesa atsaucās pārsūdzētā sprieduma 113. punktā, nav pretrunā šim uzskatam. Turklāt, ciktāl Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 116. punktā ir uzskatījusi, ka Kopienu iestāžu un Amerikas Savienoto Valstu iestāžu aizsargātās intereses nav vienādas, šis secinājums ir kļūdainš.

21. Turklāt *SGL* it īpaši apgalvo, ka Pirmās instances tiesa kļūdījās, pārsūdzētā sprieduma 114. punktā konstatējot, ka nebija jāizvērtē *SGL* apgalvojums, ka naudas sods, kas tai Amerikas Savienotajās Valstīs tika uzlikts par tās dalību aizliegtajā vienošanās par grafitu elektrodiem, attiecās arī uz speciālo grafitu, vai attiecībā uz šo jautājumu jāuzklausā *SGL* nosauktais liecinieks. *SGL* katrā ziņā bija pierādījusi “idem” esamību.

22. Tiesas sēdē *SGL* papildus norādīja attiecībā uz Tiesas spriedumu lietā *SGL Carbon*⁸, ka, kaut gan Tiesa noraidīja viedokli, ka jebkurā gadījumā ir jāņem vērā sankcija, kas uzņēmumam piemērota trešā valstī, tas nenozīmē, ka Komisijai nav rīcības brīvības šo apstākli ņemt vērā. It īpaši, ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt sankcijas samērumu, Komisijai faktiski var būt pienākums izmantot tās rīcības brīvību šajā jautājumā tādējādi, lai ņemtu vērā tādas iepriekšējas sankcijas, kā tās, kas apskatāmas šajā lietā.

23. Komisija izvērza detalizētus apsvērumus, lai atspēkotu *SGL* izvirzītos argumentus, un uzskata, ka Pirmās instances tiesa pamatoti atzina, ka *ne bis in idem* princips šajā lietā nebija piemērojams.

7 — 1972. gada 14. decembra spriedums lietā 7/72 *Boehringer Mannheim*/Komisija (*Recueil*, 1281. lpp.).

8 — Iepriekš minēts 3. zemsvītras piezīmē.

Vērtējums

jas par konkurences tiesību pārkāpumu, kam uzņēmums ir ticis pakļauts trešās valstīs.

24. Sākumā jāatzīmē, ka *ne bis in idem* princips aizliedz vairāk nekā vienreiz sodīt vienu un to pašu personu par vienu un to pašu prettiesisku rīcību, lai aizsargātu vienu un to pašu tiesisko interesi. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru šis princips, kas ir aizsargāts arī ECTK 7. protokola 4. pantā, ir vispārējs Kopienų tiesību princips, kuru ievērošanu nodrošina Kopienų tiesas⁹. Visbeidzot, ir jāatgādina, ka šī principa piemērošana ir atkarīga no trīskārša nosacījuma, proti, faktu vienāduma, pārkāpēja vienāduma un aizsargājamo tiesisko interešu vienāduma. Līdz ar to saskaņā ar šo principu vienu un to pašu personu nedrīkst sodīt vairāk nekā vienu reizi par vienu un to pašu pretlikumīgu rīcību, lai aizsargātu vienas un tās pašas juridiskās intereses¹⁰.

25. Turklāt, tiešāk pievēršoties apskatāmajam apelācijas sūdzības pamatam, jāatzīmē, ka Eiropas Kopienų Tiesa spriedumos lietās *SGL Carbon*¹¹ un *Showa Denko*¹² ir nolēmusi un būtībā to pašu secinājusi spriedumā lietā *Archer Daniels*¹³, ka Komisijai nav pienākuma ņemt vērā procedūras un sankci-

26. Šajā sakarā Tiesa lietā *SGL Carbon* noraidīja līdzīgus apgalvojumus, kas būtībā bija pamatoti ar tiem pašiem argumentiem, ko *SGL* ir izvirzījis šajā lietā.

27. Attiecībā uz *ne bis in idem* principa piemērošanas jomu saistībā ar gadījumiem, kuros kādas trešās valsts iestādes ir rīkojušās saskaņā ar to pilnvarām uzlikt sodus konkurences tiesību jomā, kas piemērojamas šīs valsts teritorijā, Tiesa pamatojumā vispirms norādīja uz šādas aizliegtas vienošanās starptautisko mērogu, kam it īpaši ir raksturīga trešo valstu tiesību sistēmu iesaistīšana to attiecīgajās teritorijās, un atzīmēja, ka trešo valstu iestāžu, kuru pienākums ir brīvas konkurences aizsardzība, pilnvaru izmantošana saskaņā ar to teritoriālo kompetenci atbilst šo valstu īpašajām prasībām¹⁴.

9 — Skat. tostarp 1966. gada 5. maija spriedumu apvienotajās lietās 18/65 un 35/65 *Gutmann*/EAEK Komisija (*Recueil*, 103. lpp., 119. lpp.) un 2002. gada 15. oktobra spriedumu apvienotajās lietās C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, no C-250/99 P līdz C-252/99 P un C-254/99 P *Limburgse Vinyl Maatschappij* u.c./Komisija (*Recueil*, I-8375. lpp., 59. punkts).

10 — Skat. tostarp 2004. gada 7. janvāra spriedumu apvienotajās lietās C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P un C-219/00 P *Aalborg Portland* u.c./Komisija (*Recueil*, I-123. lpp., 338. punkts).

11 — Iepriekš minēts 3. zemsvītras piezīmē.

12 — Iepriekš minēts 3. zemsvītras piezīmē.

13 — 2006. gada 18. maija spriedums lietā C-397/03 P *Archer Daniels Midland*/Komisija (Krājums, I-4429. lpp.).

14 — 28. un 29. punkts.

28. Tiesa turklāt norādīja, ka, elementi, kas veido trešo valstu tiesību sistēmas konkurences jomā, ietver ne tikai īpašus mērķus un nolūkus, bet noved pie īpašu materiālo normu pieņemšanas, kā arī ļoti atšķirīgām tiesiskajām sekām administratīvo tiesību, krimināltiesību vai civiltiesību jomā, kad šo valstu iestādes ir konstatējušas, ka ir notikuši piemērojamo konkurences normu pārkāpumi.

29. Tiesa skaidri nošķīra šo situāciju — ko raksturo dažādas teritoriālās jurisdikcijas un tiesību sistēmu, kuras cenšas sasniegt savus mērķus, un tai raksturīgos mērķus, daudzējādība — no situācijas, kurā attiecībā uz uzņēmumu konkurences tiesību jomā tiek piemērotas tikai Kopienų tiesības un vienas vai vairāku dalībvalstu tiesības, tas ir, kad aizliegtā vienošanās ietilpst tikai Eiropas Kopienų tiesību sistēmas teritoriālās piemērošanas jomā¹⁵.

30. Tā uzsvēra Kopienų līmenī aizsargāto tiesisko interešu īpatnības, kuru dēļ Komisijas izmantotais vērtējums saskaņā ar tās kompetenci šajā jomā var būtiski atšķirties no trešo valstu iestāžu vērtējuma.

31. Līdz ar to, būtībā ņemot vērā atšķirību starp Kopienų tiesību sistēmās aizsargātajām tiesiskajām interesēm un trešās valstīs, it īpaši Amerikas Savienotajās Valstīs, aizsargātajām tiesiskajām interesēm, Tiesa konstatēja, ka Pirmās instances tiesa pareizi nosprieda, ka *ne bis in idem* princips nav piemērojams.

32. Atbilstošais *SGL* pamats šajā lietā, ar kuru tiek apgalvots, ka ir pārkāpts *ne bis in idem* princips, līdz ar to ir jānoraida tā paša iemesla dēļ.

33. Attiecībā uz *SGL* atsauci uz citiem principiem, piemēram, dabisko tiesību [“natural justice”] principu, jāpiebilst, ka Tiesa [spriedumā] lietā *SGL Carbon* konstatēja, ka nav tādu principu, tai skaitā starptautisko publisko tiesību principu, kas liktu Komisijai ņemt vērā procedūras un sankcijas, kuras attiecīgajam uzņēmumam ir tikušas piemērotas trešās valstīs¹⁶.

34. Attiecībā uz tiesas sēdē izvirzīto *SGL* apsvērumu, ka spriedums lietā *SGL Carbon* ir jāizprot tādējādi, ka tas dod Komisijai rīcības brīvību izlemt, vai ņemt vērā sankciju, kas iepriekš uzlikta trešā valstī, un ka Komisijai galu galā var būt pienākums to

15 — 30. punkts.

16 — 33.–37. punkts.

darīt, pietiek tikai pateikt, ka ar šādu pieeju šķietami cenšas sagrozīt Tiesas pretējo skaidri izteikto interpretāciju spriedumā šajā lietā, un līdz ar to tā nevar tikt atbalstīta¹⁷.

35. No tā izriet, ka Pirmās instances tiesa nepieļāva kļūdu tiesību piemērošanā un ar to nepārkāpa *ne bis in idem* principu, pārsūdzētā sprieduma 112.–116. punktā atzīstot, ka Komisijai, uzliekot naudas sodu SGL, nebija jāņem vērā sods, kas SGL iepriekš tika piemēroti Amerikas Savienotajās Valstīs.

36. Turklāt it īpaši attiecībā uz Pirmās instances tiesas atsauci pārsūdzētā sprieduma 112. punktā uz spriedumu lietā *Boehringer*¹⁸ Kapienu Tiesa šajā lietā faktiski neizlēma jautājumu par to, vai Komisijai ir jāņem vērā sods, ko ir uzlikušas trešās valsts iestādes, jo netika konstatēts, ka darbības, kuras Komisija, no vienas puses, un ASV iestādes, no otras puses, pārmeta prasītājam, patiesībā bija vienādas¹⁹.

17 — Šajā sakarā skat. iepriekš 3. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *SGL Carbon*, 36. punkts, un iepriekš 3. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Showa Denko*, 60. punkts.

18 — Iepriekš minēts 7. zemsvītras piezīmē.

19 — Skat. iepriekš 13. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Archer Daniels*, 48. un 49. punkts.

37. Tomēr Tiesa spriedumā šajā lietā konstatēja, ka *ne bis in idem* princips noteic, ka darbībām jābūt identiskām un ka šīm darbībām nebūtu būtiski jāatšķiras attiecībā uz to priekšmetu (mērķi), kā arī to ģeogrāfisko uzsvāru²⁰.

38. Pārsūdzētā sprieduma 112. punktā attiecībā uz tās secinājumiem par šo principu norādot, ka, “ja fakti, uz kuriem ir balstīti divi pārkāpumi, izriet no viena un tā paša nolīgumu kopuma, tomēr tie ir atšķirīgi gan pēc to mērķa, gan to ģeogrāfiskās piemērošanas jomas, tad *ne bis in idem* princips nav piemērojams”, Pirmās instances tiesa tikai pareizi piemēroja šo judikatūru.

39. Visbeidzot, attiecībā uz apgalvojumu, ka Pirmās instances tiesa, pārsūdzētā sprieduma 114. punktā neaplūkoja SGL apgalvojumu, ka sodi, kas tai Amerikas Savienotajās Valstīs tika uzlikti par dalību aizliegtā vienošanās par grafitu elektrodiem, attiecās arī uz speciālo grafitu, un attiecībā uz šo jautājumu neuzklausa SGL nosauktos lieciniekus, ir jāatzīmē, ka, tā kā Pirmās instances tiesai — kā norādīts iepriekš — bija tiesības uzskatīt, ka *ne bis in idem* princips nav piemērojams attiecībā uz trešās valstīs piemērotiem sodiem tādēļ, ka aizsargātās tiesiskās intereses nav vienotas, tā attiecīgi pamatoti konstatēja,

20 — Skat. spriedumu lietā *SGL Carbon*, 27. punkts.

ka nebija jāanalizē arī “idem” pastāvēšana attiecībā uz faktiem, tas ir, to pašu rīcību. Līdz ar to jānoraida arī šis apsvērums.

40. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, pirmais pamats līdz ar to ir jānoraida kā nepamatots.

B — Otrais pamats, ar ko apstrīd naudas soda apmēra palielināšanu par 35 % sašķaņā ar apgalvojumu, ka SGL bija vienpersoniska līdere

Pamata apsvērumi

41. Ar savu otro pamatu *SGL* apstrīd Pirmās instances tiesas secinājumus pārsūdzētā sprieduma 138.–155. un 316.–331. punktā, kuros tika atzīts, ka *SGL* bija patiesā aizliegtās vienošanās lidere, un atzīts, ka *SGL* par to uzliktais naudas soda pamatsummas palielinājums ir jāsamazina no 50 uz 35 %.

I - 3942

42. Šim pamatam ir divas daļas.

43. Pirmkārt, *SGL* būtībā apgalvo, ka Pirmās instances tiesa nepamatoja naudas soda palielinājumu par 35 %, jo neapstrīdjamie fakti un pašas tiesas pretrunīgie secinājumi nevar būt šādas rīcības pamatā. Šajā sakarā *SGL* atsaucas uz saviem apsvērumiem Pirmās instances tiesā, kuru kopsavilkums ir sniegts pārsūdzētā sprieduma 303.–310. punktā.

44. Otrkārt, *SGL* būtībā apgalvo, ka Pirmās instances tiesa kļūdaini pieņēma, ka attiecībā uz vienīgās līderes lomas piedēvēšanu paziņojums par iebildumiem bija pietiekams, lai apmierinātu tās aizstāvības tiesības. Pirmās instances tiesa neņēma vērā faktu, ka no Komisijas iebildumiem neizrietēja, ka tā bija iecerējusi uzskatīt *SGL* par aizliegtās vienošanās vienīgo līderi. Līdz ar to šī tiesa pārsūdzētā sprieduma 150. punktā kļūdaini uzskatīja, ka *SGL* varēja pienācīgi aizstāvēties, pamatojoties uz paziņojumā par iebildumiem iekļauto informāciju.

45. Komisija apstrīd visus *SGL* izvirzītos apsvērumus un norāda, ka šis pamats vismaz daļēji nav pieņemams.

Vērtējums

46. Attiecībā uz šī pamata pirmo daļu vispirms ir jāatgādina, ka apelācijas sūdzība var tikt balstīta tikai uz pamatiem par tiesību normu pārkāpumiem un nevis uz faktu izvērtējumu. Pirmās instances tiesai ir izņēmuma kompetence, pirmkārt, konstatēt faktus, izņemot gadījumu, kad šo konstatāciju materiālā neprecizitāte ir acīmredzama no šai tiesai iesniegtajiem dokumentiem, un, otrkārt, novērtēt šos faktus. Līdz ar to Kopienu tiesai nav tiesību konstatēt faktus vai principā izvērtēt pierādījumus, kurus Pirmās instances tiesa ir pieņēmusi, pamatojot šos faktus. Ja šie pierādījumi ir atbilstoši iegūti un ir ievēroti vispārējie tiesību principi un procesuālie noteikumi attiecībā uz pierādīšanas pienākumu un pierādījumu vākšanu, tikai Pirmās instances tiesa var veikt tai iesniegto pierādījumu novērtējumu²¹.

47. Kopienu Tiesa turklāt nevar izskatīt apelācijas sūdzību, kas faktiski ir prasība veikt Pirmās instances tiesā iesniegtā prasības pieteikuma atkārtotu pārbaudi. Gluži pretēji, saskaņā ar EKL 225. pantu, Kopienu Tiesas Statūtu 58. panta pirmo daļu un

Kopienu Tiesas Reglamenta 112. panta 1. punkta c) apakšpunktu apelācijas sūdzībā ir precīzi jānorāda tā sprieduma, kuru *SGL* lūdz atcelt, apstrīdētie elementi, kā arī juridiskie argumenti, kas īpašā veidā pamato šo apelāciju. Šim nosacījumam neatbilst apelācijas sūdzība, kas — pat neietverot argumentāciju, kas īpaši norādītu uz kļūdu tiesību piemērošanā, kura ir pieļauta pārsūdzētajā spriedumā, — aprobežojas ar iepriekš Pirmās instances tiesā jau izvirzītu juridisko pamatu un argumentu atkārtošanu vai [tekstuālu] atkārtošanu²².

48. *SGL* ar otrā pamata pirmo daļu apstrīd Pirmās instances tiesas secinājumu pārsūdzētā sprieduma 316. un turpmākajos punktos, ka *SGL* bija aizliegtās vienošanās faktiskā lidere. Tā tomēr neizvirza nevienu apsvērumu, kas parādītu, kādas kļūdas tiesību piemērošanā šajā sakarā ir pieļāvuši Pirmās instances tiesa. Līdz ar to *SGL* apsvērumi patiesībā ir vērsti pret Pirmās instances tiesas secinājumiem un faktu novērtējumu šajā sakarā. Turklāt, ciktāl *SGL* atsaucas uz un atkārtoti Pirmās instances tiesā izvirzītos apsvērumus, šī pamata daļa faktiski ir prasība veikt jau Pirmās instances tiesā iesniegtā prasības pieteikuma atkārtotu pārbaudi.

21 — Skat. tostarp Tiesas 1996. gada 17. septembra rīkojumu lietā C-19/95 P *San Marco Impex Italiana*/Komisija (*Recueil*, I-4435. lpp., 40. punkts), 1994. gada 2. marta spriedumu lietā C-53/92 P *Hilti*/Komisija (*Recueil*, I-667. lpp., 42. punkts) un 2005. gada 28. jūnija spriedumu apvienotajās lietās C-189/02 P, C-202/02 P, no C-205/02 P līdz C-208/02 P un C-213/02 P *Dansk Rorindustri u.c./Komisija* (Krājums, I-5425. lpp., 177. punkts).

22 — Šajā sakarā skat. tostarp 1998. gada 28. maija spriedumu lietā C-7/95 P *Deere*/Komisija (*Recueil*, I-3111. lpp., 20. punkts) un 2005. gada 7. jūlija spriedumu lietā C-208/03 P *Le Pen*/Parlaments (Krājums, I-6051. lpp., 39. punkts un tajā minētā judikatūra).

49. Līdz ar to ir jāsecina, kā pareizi atzīmēja Komisija, ka otrā pamata pirmā daļa šajā sakarā ir jānoraida kā nepieņemama.

50. Tomēr tiktāl, ciktāl *SGL* apgalvo, ka pārsūdzētā sprieduma pamatojums ir pret-runīgs, tas ir tiesību jautājums, uz ko kā tādu var atsaukties apelācijā²³.

51. Saskaņā ar *SGL* teikto Pirmās instances tiesas secinājumi pārsūdzētajā spriedumā ir pretrunīgi, jo tā atzina, no vienas puses, šī sprieduma 328. un turpmākajos punktos, ka citu aizliegtās vienošanās dalībnieku, it īpaši *LCL* un *Tokai*, rīcība tik ļoti neatšķiras no *SGL* rīcības kā apgalvoja Komisija, tomēr tā sprieduma 331. punktā principā apstiprināja naudas soda palielināšanu, vienīgi samazinot to līdz 35 %.

52. Es nepiekrītu, ka pastāv pretruna, jo Pirmās instances tiesa nenorādīja, ka nebija starpības starp *SGL* pārkāpuma un *Tokai* un *LCL* pārkāpumu smagumu, bet vienīgi kon-

statēja, ka šī starpība nebija pietiekami ievērojama, lai attaisnotu *SGL* piemērotā naudas soda palielinājumu par 50 %. Līdz ar to Pirmās instances tiesa, izmantojot savu neierobežoto jurisdikciju, pārsūdzētā sprieduma 331. punktā samazināja soda naudas palielinājumu no 50 % uz 35 %. Līdz ar to šim argumentam nav pamata.

53. Attiecīgi ir jānoraida otrā pamata pirmā daļa.

54. Attiecībā uz šī pamata otro daļu, ar kuru tiek apgalvots, ka ir tikušas pārkāptas *SGL* aizstāvības tiesības, Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 139. punktā pareizi aprakstīja Kopienų Tiesas pastāvīgajā judikatūrā noteikto naudas sodu aprēķināšanas standartu, saskaņā ar kuru, ja Komisija paziņojumā par pretenzijām tieši norāda, ka tā izsvērs, vai attiecīgajiem uzņēmumiem uzliekami naudas sodi, un norāda galvenos faktiskos un tiesiskos apstākļus, kas varētu ietekmēt naudas soda uzlikšanu, piemēram, apgalvotā pārkāpuma smagums un ilgums un fakts, ka pārkāpums izdarīts "tīši vai nolaidības dēļ", tā ir izpildījusi savu pienākumu ievērot uzņēmumu tiesības tikt uzklausītiem²⁴.

23 — Skat. it īpaši 1991. gada 1. oktobra spriedumu lietā C-283/90 P *Vidrányi*/Komisija (*Recueil*, I-4339. lpp., 29. punkts), 1997. gada 20. novembra spriedumu lietā C-188/96 P Komisija/V (*Recueil*, I-6561. lpp., 24. punkts), 1998. gada 17. decembra spriedumu lietā C-185/95 P *Baustahlgewebe*/Komisija (*Recueil*, I-8417. lpp., 25. punkts) un 1998. gada 7. maija spriedumu lietā C-401/96 P *Somaco*/Komisija (*Recueil*, I-2587. lpp., 53. punkts).

24 — Šajā sakarā skat. tostarp iepriekš 21. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu apvienotajās lietās *Dansk Rørdindustri* u.c./Komisija, 428. punkts, kā arī 1983. gada 9. novembra spriedumu lietā 322/81 *Michelin*/Komisija (*Recueil*, 3461. lpp., 19. un 20. punkts) un iepriekš 3. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Showa Denko*, 69. punkts.

55. Pirmās instances tiesa pamatoti atzina arī, ka, šādi rīkojoties, Komisija ir sniegusi šiem uzņēmumiem informāciju, kas nepieciešama, lai aizstāvētos ne tikai pret pārkāpuma konstatējumu, bet arī pret naudas soda uzlikšanu²⁵.

56. Tā pareizi konstatēja, ka šajā kontekstā procesā Komisijā aizstāvības tiesības tiek nodrošinātas, izmantojot iespēju iesniegt apsvērumus par pārkāpuma ilgumu, smagumu un pārkāpuma pret konkurenci vērstā rakstura iepriekš paredzamību, bet ka — gluži pretēji — Komisijai nav pienākuma izskaidrot, kā tā izmantotu katru no šiem faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, nosakot naudas soda apmēru²⁶.

57. Pēc manām domām, ņemot vērā šo judikatūru, Pirmās instances tiesa nepieļāva kļūdu tiesību piemērošanā, secinot, ka apskatāmajā paziņojumā par iebildumiem tika pietiekami precīzi norādīts, kā Komisija bija iecerējusi noteikt naudas sodu, it īpaši attiecībā uz pārkāpuma smagumu.

58. Kā Pirmās instances tiesa atzīmēja pārsūdzētā sprieduma 148. punktā, kaut gan šī klasifikācija beigu beigās netika apstiprināta attiecībā uz *LCL*, paziņojumā par iebildumiem jebkurā gadījumā tika apgalvots, ka *SGL* un *LCL* bija aizliegtās vienošanās līderes jeb iniciatoras. Līdz ar to *SGL* kļuva zināms, ka Komisija bija iecerējusi to uzskatīt par aizliegtās vienošanās līderi un ka tas var tikt ņemts vērā, nosakot naudas sodu.

59. Tas, ka Komisija galu galā atzina *SGL* par aizliegtās vienošanās vienīgo līderi, manuprāt, negrozīja *SGL* pozīciju tādā mērā, lai būtiski vājinātu tās aizstāvības tiesības, ņemot vērā to, ka paziņojuma par iebildumiem būtība ir tāda, ka tas ir provizorisks un Komisija to var labot, veicot vēlāku izvērtējumu, ņemot vērā apsvērumus, ko tai iesniedz puses, atteikties no noteiktiem apgalvojumiem, piemēram, no apgalvojuma, ka *LCL* bija aizliegtās vienošanās lidere.

25 — Skat. it īpaši iepriekš 21. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu apvienotajās lietās *Dansk Rorindustri u.c./Komisija*, 428. punkts, un 1983. gada 7. jūnija spriedumu apvienotajās lietās no 100/80 līdz 103/80 *Musique Diffusion française u.c./Komisija* (*Recueil*, 1825. lpp., 21. punkts).

26 — Šajā sakarā skat. tostarp iepriekš 21. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu apvienotajās lietās *Dansk Rorindustri u.c./Komisija*, 434.–439. punkts; skat. arī Pirmās instances tiesas judikatūru šajā sakarā, it īpaši 2002. gada 20. marta spriedumu lietā T-23/99 *LR AF* 1998/*Komisija* (*Recueil*, II-1705. lpp., 200. punkts).

60. Jāpiebilst, kā ir norādījusi Komisija, ka, ņemot vērā Pamatnostādnes un Komisijas praksi šajā sakarā, uzlikto naudas sodu var palielināt par 50 % neatkarīgi no tā, vai kā aizliegtās vienošanās līderis tiek klasificēts tikai viens no aizliegtās vienošanās dalībniekiem vai vairāki dalībnieki.

61. Turklāt Pirmās instances tiesa šajā sakarā pārsūdzētā sprieduma 149. punktā konstatēja, ka nekas neliecina par to, ka SGL kā aizliegtās vienošanās līderes atbildība tika palielināta tādēļ, ka uz to tika attiecināta tā dalītās līderes lomas daļa, ko Komisija sākotnēji attiecināja uz LCL. Tas ir fakta konstatējums, ko Eiropas Kopienu Tiesai nav tiesību izvērtēt, ņemot vērā to, ka SGL nav apgalvojusi, ka Pirmās instances tiesa šajā sakarā sagrozīja pierādījumus²⁷.

62. Līdz ar to ir jānoraida arī otrā pamata otrā daļa.

C — Trešais pamats, ar kuru tiek apgalvots, ka tika pieļautas kļūdas tiesību piemērošanā attiecībā uz sūdzību par Komisijas grupas locekļu, kas strādāja ar lietu, nepietiekošajām valodas zināšanām

Pamata apsvērumi

63. Ar trešo pamatu SGL būtībā apgalvo, ka pārsūdzētā sprieduma 154. punktā Pirmās instances tiesa par spīti SGL pamatotajiem apsvērumiem un pierādījumu iesniegšanas

²⁷ — Skat. 46. punktu iepriekš.

piedāvājumiem neņēma vērā SGL iebildumu, saskaņā ar kuru tās aizstāvības tiesības tika neatgriezeniski pārkāptas Komisijas grupas locekļu, kas strādāja ar lietu, neatbilstošo valodas zināšanu dēļ.

64. Pirmās instances tiesa kļūdījās, konstatējot, ka šis iebildums bija tikai pieņēmums, ko neatbalstīja ticami pierādījumi. Tas rada kļūdainu faktu novērtējumu.

65. Turklāt tas, ka ierēdņiem nebija nepieciešamās valodas prasmes, liedza SGL izmantot tās aizstāvības tiesības administratīvajā procedūrā. Uzskatot šo apstākli par neatbilstošu, Pirmās instances tiesa ar to pārkāpa tās tiesības uz aizstāvību.

66. Komisija uzskata, ka Pirmās instances tiesas secinājumi pārsūdzētā sprieduma 154. un 155. punktā ir pareizi un tos neatceļ faktu nepareizs novērtējums vai aizstāvības tiesību pārkāpums. Tā uzskata, ka, tā kā administratīvo procesu vadīja Konkurences ģenerāldirektorāts un to pabeidza Eiropas Komisija kopumā, atsevišķa izmeklēšanas grupas locekļa valodas prasme nav izšķiroša.

Vērtējums

67. Ciktāl *SGL* ar trešo pamatu apstrīd, pirmkārt, Pirmās instances tiesas secinājumu pārsūdzētā lēmuma 154. punktā, ar kuru tā noraidīja *SGL* apgalvojumu, ka Komisija bija uzticējusi *SGL* "Vācijas lietu" ierēdņiem, kuri nepietiekami pārvaldīja vācu valodu, šis secinājums ir balstīts uz faktu novērtējumu un pierādījumu izvērtējumu, kas paši par sevi nevar tikt apstrīdēti apelācijā²⁸. Tā kā tas tā ir, līdz ar to trešais pamats šajā sakarā nav pieņemams.

68. Turklāt attiecībā uz to izvirzīto apsvērumu par šo jautājumu, ka *SGL* bija piedāvājusi papildu pierādījumus šī pamata atbalstam, ir jāatzīmē, ka Pirmās instances tiesai ir jānovērtē, vai šāds piedāvājums attiecas uz strīda priekšmetu un vai ir jāizskata papildu pierādījumi²⁹.

69. Attiecībā uz nākamo *SGL* apgalvojumu, ka Pirmās instances tiesa, ņemot vērā faktu, ka attiecīgajiem ierēdņiem trūka nepieciešamo valodas (šajā gadījumā — vācu valodas) prasmju, ar to pārkāpa tās tiesības uz

aizstāvību, vispirms ir jāatzīmē, kā norādīts iepriekš, ka Pirmās instances tiesa jau tika noraidījusi šo apgalvojumu par faktiem un līdz ar to šis jautājums kā tāds — vai ar šo apstākli tika pārkāptas tiesības tikt uzklausītam — patiesībā netika izskatīts šajā tiesā.

70. Otrkārt, es tomēr uzskatītu, ka atsevišķa Komisijas izmeklēšanas grupas locekļa valodas prasme — vai šādas prasmes neesamība — *per se* nevarētu būt izšķiroša. Par procedūrām konkurences tiesību jomā ir atbildīga visa Komisija kopumā un tā ir arī kolektīvi atbildīga par šo procedūru noslēgumā pieņemtajiem galīgajiem lēmumiem.

71. Kā Pirmās instances tiesa pamatoti norādīja pārsūdzētā sprieduma 154. punktā, ja *SGL* patiešām būtu pierādījusi, ka dati, uz kuriem Komisija pamatojās apstrīdētajā lēmumā, bija neprecīzi, tad šī lēmuma iedarbību mazinātu būtiska kļūda un attiecīgi tas šajā sakarā šī iemesla dēļ varētu tikt atcelts, neatkarīgi no tā, vai šo trūkumu būtu radījušas atsevišķa izmeklēšanas grupas locekļa nepietiekamās valodas zināšanas vai arī kāds cits apstāklis Komisijas iekšējā organizācijā, kura dēļ tā būtu pieļāvusi šo kļūdu.

28 — Skat. 46. punktu iepriekš un 21. zemsvītras piezīmē minēto judikatūru.

29 — Šajā sakarā skat. tostarp iepriekš 21. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu apvienotajās lietās *Dansk Rorindustri u.c./Komisija*, 68. punkts, un iepriekš 23. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Baustahlgewebe/Komisija*, 70. punkts.

72. No tā izriet, ka trešais pamats ir jānoraida.

D — *Ceturtais pamats, ar kuru tiek apgalvots, ka SGL sadarbība netika pietiekami novērtēta attiecībā uz naudas soda samazināšanu saskaņā ar Paziņojumu par sadarbību*

Pamata apsvērumi

73. *SGL* ar ceturto pamatu apstrīd Pirmās instances tiesas secinājumus pārsūdzētā sprieduma 367.–375. punktā, ar kuriem tā noraidīja *SGL* apsvērumus par Paziņojuma par sadarbību pārkāpumu un ka līdz ar to šī tiesa nepietiekami samazināja uzlikto naudas sodu.

74. *SGL* būtībā apgalvo, ka tās sniegtā sadarbība netika pietiekami novērtēta. Pirmkārt, Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 367. punktā kļūdaini konstatēja, ka *SGL* nebija tiesību uz lielāku samazinājumu tādēļ, ka tā bija kļūdaini klasificēta kā aizliegtās vienošanās lidere. Otrkārt, *SGL* apgalvo, ka tā tika diskriminēta, jo tās sniegtā sadarbība bija vismaz tikpat nozīmīga kā citu lietas dalībnieku, it īpaši *UCAR*, sadarbība.

75. *SGL* kritizē Pirmās instances tiesas secinājumus pārsūdzētā sprieduma 368., 370. un 373. punktā un šajā sakarā tostarp apgalvo, ka sniegtās sadarbības vērtība nav atkarīga no tā, vai Komisija faktiski ņem vērā sniegto informāciju.

76. Kā uzskata Komisija, attiecīgie Pirmās instances tiesas secinājumi ir pareizi un *SGL* prasījumi, kuri daļēji nav pieņemami, ir jānoraida pilnībā.

77. Tā it īpaši atsaucas uz Komisijas rīcības brīvību attiecībā uz naudas soda samazināšanu un it īpaši attiecībā uz dažādo aizliegtās vienošanās dalībnieku sadarbības kvalitātes un noderīguma izvērtēšanu. Turklāt, kā pareizi tika atzīmēts pārsūdzētajā spriedumā, ja Pirmās instances tiesa būtu izlēmusi, ka Komisijai būtu bijis jākonstatē, ka noteikts uzņēmums noteiktā laika posmā ir izdarījis pārkāpumu, tad šī tiesa būtu uzņēmusies Komisijas pilnvaras.

Vērtējums

78. Vispirms ir jāpatur prātā, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Komisijai ir plaša rīcības brīvība, nosakot naudas soda apmēru, tai

skaitā samazinot naudas sodu saskaņā ar Paziņojumu par sadarbību³⁰. Lai gan līdz ar to Kopienu Tiesai ir jāpārbauda, vai Pirmās instances tiesa ir pareizi novērtējusi šo Komisijas īstenoto rīcības brīvību, Kopienu Tiesa, kad tā lemj apelācijas tiesvedībā, nevar taisnīguma apsvērumu dēļ ar savu novērtējumu aizstāt Pirmās instances tiesas novērtējumu, kuru tā, īstenojot tai piešķirto neierobežoto kompetenci, veikusi, lemjot par naudas sodu apmēru³¹.

79. Attiecībā uz apsvērumu par *SGL* piešķirto naudas soda samazinājumu Pirmās instances tiesa, pirmkārt, šajā sakarā savu izvērtējumu, pēc manām domām, pareizi, balstīja uz pieņēmumu, ka saskaņā ar Paziņojuma ar sadarbību skaidro formulējumu, kas attiecas uz uzņēmumu, kurš "pirmais" sniedz "izšķirošo" informāciju, kas pierāda aizliegtās vienošanās "esamību", tikai viens uzņēmums, tas ir uzņēmums, kurš pirmais sniedz šādu informāciju, kas pierāda vienošanās esamību, un nevis citi uzņēmumi, kuri (vēlāk) sniedz pierādījumus par atsevišķiem laikposmiem vai noteiktiem aspektiem šīs aizliegtās vienošanās pastāvēšanā, var būt tiesīgs saņemt ļoti būtisku naudas soda samazinājumu saskaņā ar Paziņojuma par sadarbību B iedaļu.

30 — Skat. iepriekš 21. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu apvienotajās lietās *Dansk Rorindustri u.c./Komisija*, 393. un 394. punkts.

31 — Skat. iepriekš 3. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *SGL Carbon*, 48. punkts, un iepriekš 21. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu apvienotajās lietās *Dansk Rorindustri u.c./Komisija*, 245. punkts.

80. Līdz ar to Pirmās instances tiesa varēja pamatoti uzskatīt, ka Komisijai bija tiesības atzīt, ka vienīgi *UCAR* bija pirmais uzņēmums Paziņojuma par sadarbību B un C iedaļas izpratnē.

81. No tā izriet, ka arī Pirmās instances tiesa nekļūdījās, pārsūdzētā sprieduma 367. punktā konstatējot, ka tāpēc, ka *SGL* bija aizliegtās vienošanās līdere, tā neatbilda ne Paziņojuma par sadarbību B iedaļas b) apakšpunkta, ne B iedaļas e) apakšpunkta nosacījumiem. Šis secinājums bija balstīts uz faktu novērtējumu, kuru, kā es esmu norādījis iepriekš³², nevar apstrīdēt šīs apelācijas sūdzības ietvaros.

82. Turklāt attiecībā uz *SGL* prasījumu, kas vērstas pret pārsūdzētā sprieduma 368. punktu, Pirmās instances tiesa pareizi konstatēja, ka Komisijai nav pienākuma atlidzināt par sadarbību ar naudas soda samazinājumu, ja Komisija neņem vērā attiecīgos pierādījumus, lai konstatētu vai sodītu par Kopienu konkurences tiesību pārkāpumu. Šajā sakarā Kopienu Tiesas judikatūra parāda, ka šāda sadarbība var pamatot naudas soda apmēra samazinājumu

32 — Skat. 46. un 48. punktu iepriekš.

sadarbības dēļ tikai tad, ja šī sadarbība ļauj Komisijai izpildīt tās pienākumu konstatēt pārkāpumu un to izbeigt un tā faktiski veicina Komisijas uzdevuma izpildi³³, kas nevar notikt, ja Komisija pat nav ņēmusi vērā attiecīgo sadarbību.

83. Šajā sakarā Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 369. un 370. punktā pamatoti norādīja, ka, ņemot vērā Komisijai šajā jomā piešķirto rīcības brīvību, tai nevar būt pienākuma atklāt un sodīt par katru pret konkurences tiesībām vērsto rīcību, kā arī Kapienu tiesas nevar secināt — kaut vai tikai attiecībā uz naudas soda samazināšanu —, ka Komisijai, ņemot vērā tai pieejamos pierādījumus, būtu bijis jākonstatē, ka noteikts uzņēmums noteiktā laikposmā ir izdarījis pārkāpumu. Līdz ar to *SGL* nevar prasīt, ka par tās ieguldījumu būtu bijis jāatlīdzina, būtiski samazinot naudas sodu, tāpēc, ka Komisijai, ņemot vērā sniegto ieguldījumu, būtu bijis pienākums konstatēt vai sodīt par noteiktu pārkāpumu.

84. Visbeidzot, attiecībā uz *SGL* apgalvojumu, ka tās sniegtā sadarbība netika pietiekami novērtēta salīdzinot ar citu aizliegtās vienošanās dalībnieku sniegto sadarbību, ir

jānorāda, pirmkārt, kā Pirmās instances tiesa pareizi atzīmēja pārsūdzētā sprieduma 371. punktā — Komisijai ir plaša rīcības brīvība, izvērtējot dažādo aizliegtās vienošanās dalībnieku sniegtās sadarbības kvalitāti un noderīgumu. Otrkārt, *SGL* nav norādījusi, kādā veidā Pirmās instances tiesa nenosodīja Komisijas veikto acīmredzami nepareizo šīs rīcības brīvības izmantošanu.

85. Turklāt attiecībā uz *SGL* apgalvojumu, ka tā ir tikusi diskriminēta salīdzinājumā ar *UCAR*, ir jāatzīmē, ka, kaut gan noteicot naudas sodu un piešķirot samazinājumu, Komisijai, lai gan tai ir plaša rīcības brīvība, principā ir saistošs vienlīdzīgas attieksmes princips³⁴, *UCAR* tās sniegtās sadarbības rezultātā pamatoti, kā es esmu norādījis iepriekš, tika klasificēta kā "pirmais" uzņēmums Paziņojuma par sadarbību B iedaļas izpratnē. Tā iemesla dēļ tās ieguldījuma apjoms un tai piešķirtais samazinājums nav nekādā veidā saistīti ar *SGL* sniegto ieguldījumu un tai piešķirto samazinājumu. Līdz ar to *SGL* nevar apgalvot, ka tā ir tikusi diskriminēta tāpēc, ka pastāv atšķirība starp tai un *UCAR* piešķirtajiem samazinājumiem.

33 — Šajā sakarā skat. 2000. gada 16. novembra spriedumu lietā C-297/98 P *SCA Holding/Komisija* (*Recueil*, I-10101. lpp., 36. un 37. punkts) un iepriekš 21. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu apvienotajās lietās *Dansk Rørindustri u.c./Komisija*, 399. punkts.

34 — Skat. iepriekš 9. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu apvienotajās lietās *Limburgse Vinyl Maatschappij u.c./Komisija*, 617. punkts.

86. No tā izriet, ka Pirmās instances secinājumos attiecībā uz *SGL* uzliktā naudas soda samazinājumu nav tikušas pieļautas tiesiskas kļūdas. Līdz ar to ceturtais pamats ir jānoraida.

E — Piektais pamats, ar kuru tiek apgalvots, ka Pirmās instances tiesa neņēma vērā SGL maksāspēju un ka uzliktie naudas sodi bija nesamērīgi augsti

Pamata apsvērumi

87. Ar piekto pamatu *SGL* apgalvo, ka Pirmās instances tiesa kļūdījās, pārsūdzētā sprieduma 333. punktā konstatējot, ka Komisijai, nosakot naudas soda apmēru, nebija pienākuma ņemt vērā *SGL* sarežģīto finansiālo situāciju un to, ka tai nebija līdzekļu, ar ko samaksāt naudas sodu.

88. Šī pamata atbalstam *SGL* būtībā izvirza divus apsvērumus. Pirmkārt, tā apgalvo, ka uzliktais naudas sods — pat ņemot vērā samazinājumu — pats par sevi ir nesamērīgi augsts un vēl jo vairāk tāpēc, ka, pieņemot lēmumu, netika ņemta vērā attiecīgās sabiedrības maksāspēja. Otrkārt, *SGL* apgalvo, ka Komisijai un Tiesai ir tiesisks pienākums ņemt vērā *SGL* maksāspēju. Nepārbaudot

to, vai uzliktais naudas sods apdraud attiecīgās sabiedrības ekonomisko dzīvotspēju, Pirmās instances tiesa nepareizi interpretēja Pamatnostādņu 5. punkta b) apakšpunktu.

89. Komisija norāda, ka šie apsvērumi nav pieņemami vai katrā ziņā tie ir nepamatoti.

Vērtējums

90. Piektais pamats ir jāatzīst par nepieņemamu, ciktāl, pirmkārt, *SGL* savā apelācijas sūdzībā ir izvirzījusi vairākus argumentus, ar kuriem tiek apšaubīts piemērotā naudas soda samērīgums, jo faktiski tās mērķis ir no jauna vispārēji pārbaudīt naudas sodus, ko Kopieņu Tiesai nav kompetences darīt apelācijas tiesvedībā³⁵.

91. Otrkārt, attiecībā uz apgalvojumu, ka Pirmās instances tiesa neņēma vērā *SGL* maksāspēju, ir jāatzīmē, ka saskaņā ar

³⁵ — Skat. tostarp iepriekš 21. zemsvirātas piezīmē minēto spriedumu apvienotajās lietās *Dansk Rorindustri* u.c./Komisija, 245. un 246. punkts, un 2004. gada 29. aprīļa spriedumu lietā C-359/01 P *British Sugar*/Komisija (*Recueil*, I-4933. lpp., 48. un 49. punkts).

pastāvīgo judikatūru, kuru pilnībā atspoguļo pārsūdzētā sprieduma 333. punkts, Komisijai, nosakot naudas soda apmēru, nav pienākuma ņemt vērā uzņēmuma slikto finansiālo stāvokli, jo šāda pienākuma atzīšana radītu nepamatotas konkurences priekšrocības uzņēmumiem, kas ir vismazāk pielāgojušies tirgus apstākļiem³⁶.

92. Turklāt attiecībā uz Pamatnostādņu 5. punkta b) apakšpunktu, kas norāda, ka jāņem vērā uzņēmuma reālā maksātspēja, Kopienu Tiesa spriedumā lietā *SGL Carbon* jau ir lēmusi, ka šī prasība nekādā veidā nav pretrunā iepriekš minētajai judikatūrai. Kā Tiesa norādīja spriedumā tajā lietā, maksātspējai var būt nozīme tikai saistībā ar “konkrētiem sociāliem apstākļiem”, proti, sekām, kādas varētu rasties naudas soda samaksāšanas rezultātā, it īpaši izraisot bezdarba paaugstināšanos vai nozaru ekonomiskā stāvokļa pasliktināšanos, pasliktinot attiecīgā uzņēmuma piegādātāju un pircēju ekonomisko stāvokli³⁷.

93. Ņemot to vērā, es piekrītu Pirmās instances tiesai, ka tas, ka Kopienu iestādes

veikta pasākuma rezultātā noteikts uzņēmums tiek atzīts par maksātnespējīgu vai tiek likvidēts, pats par sevi nav aizliegts Kopienu tiesībās. Piedevām *SGL* nav iesniedzis pierādījumus par to, ka pastāv konkrēti sociālie apstākļi iepriekš minētajā izpratnē.

94. Šādos apstākļos Pirmās instances tiesa nepieļāva kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 333. punktā noraidot pamatu, ar kuru tika apgalvots, ka Komisija netika ņēmusi vērā *SGL* maksātspēju.

95. Piektais pamats līdz ar to ir jānoraida.

F — *Sestais pamats, ar ko tiek apgalvots, ka procentu likmju noteikšana bija kļūdaina*

Pamata apsvērumi

96. Sestais pamats ir vērstis pret pārsūdzētā sprieduma 408.–415. punktu, kuros Pirmās instances tiesa noraidīja pamatus, ar kuriem *SGL* lūdza atcelt procentu likmes, kas bija

36 — Skat. 1983. gada 8. novembra spriedumu apvienotajās lietās no 96/82 līdz 102/82, 104/82, 105/82, 108/02 un 110/82 *LAZ* u.c./Komisija (*Recueil*, 3369. lpp., 54. un 55. punkts) un iepriekš 21. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu apvienotajās lietās *Dansk Rorindustri* u.c./Komisija, 327. punkts.

37 — Iepriekš 3. zemsvītras piezīmē minētais spriedums lietā *SGL Carbon*, 106. punkts.

noteiktas apstrīdētā lēmuma 3. punkta trešajā daļā (6,75 %) un Komisijas 2002. gada 20. decembra vēstulē (2 %).

judikatūru, saskaņā ar kuru Komisijai saskaņā ar Regulas Nr. 17 15. panta 2. punktu piešķirto pilnvaru starpā ir pilnvaras noteikt procentu likmi un noteikt detalizētus noteikumus tās lēmuma ieviešanai³⁸.

97. *SGL* uztur spēkā argumentus, kurus tā iesniedza Pirmās instances tiesā par to, ka noteiktās procentu likmes bija pārāk augstas un ka jāatceļ apstrīdētā lēmuma attiecīgais punkts. Maksājamā īpaši augstā procentu likme beigu beigās ir uzskatāma par papildu naudas sodu, kam nav tiesiska pamata.

100. Tā arī pareizi atzīmēja, ka Komisijai bija tiesības kā izejas punktu pieņemt augstāku likmi nekā tirgū piemēroto, kādu piedāvā vidusmēra aizņēmējam, ciktāl tas ir nepieciešams, lai nodrošinātu to, ka nenotiek kavēšanās attiecībā uz naudas soda samaksu³⁹.

98. Komisija norāda, ka *SGL* izvirzītie apsvērumi — kas attiecas uz faktu konstatējumiem un kas atkārto apsvērumus, kuri jau ir bijuši izvirzīti Pirmās instances tiesā, — nav pieņemami vai katrā ziņā ir nepamatoti.

101. *SGL* šajā apelācijā nav norādījusi, kādā veidā Pirmās instances tiesa kļūdījās, pārsūdzētā sprieduma 412. punktā secinot, ka Komisija nepārsniedza tai piešķirtās iepriekš minētās rīcības brīvības robežas attiecībā uz procentu likmes noteikšanu. Tā vietā *SGL* būtībā atkārto Pirmās instances tiesā jau aplūkotos argumentus par to, ka procentu likme ir nesamerīgi augsta, kas faktiski ir lūgums tos izskatīt atkārtoti⁴⁰. Šajā izpratnē šis pamats attiecīgi ir jāatzīst par nepieņemamu.

Vērtējums

99. Ir jāatzīmē, pirmkārt, ka, atbildot uz apgalvojumu, ka apstrīdētajā lēmumā noteiktā 6,75 % likme bija prettiesiska, Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 411. punktā pamatoti atsaucās uz pastāvīgo

38 — Skat. iepriekš 3. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *SGL Carbon*, 113. punkts.

39 — Šajā sakarā skat. turpat, 114. un 115. punkts.

40 — Skat. 47. punktu iepriekš.

102. Otrkārt, attiecībā uz apgalvojumu, ka prettiesiska ir 2 % likme, kas piemērota attiecībā uz pagaidu maksājumiem, ko uzņēmumi veic tiem uzlikto naudas sodu samaksai, Pirmās instances tiesa — pēc manām domām, pareizi — šo pamatu, kurš nebija izvirzīts šai tiesai iesniegtajā prasības pieteikumā, klasificēja kā jaunu pamatu Pirmās instances tiesas reglamenta 48. panta 2. punkta izpratnē. Līdz ar to tā pārsūdzētā sprieduma 413. punktā pamatoti varēja noraidīt šo pamatu kā nepieņemamu. Līdz ar to *SGL* to noteikti nedrīkst izvirzīt apelācijas sūdzības ietvaros.

103. Līdz ar to sestais pamats ir jānoraida.

104. No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka apelācijas sūdzība jānoraida pilnībā.

VII — Tiesāšanās izdevumi

105. Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz Reglamenta 118. pantu, lietas dalībniekam, kam spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriež *SGL* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā *SGL* spriedums ir nelabvēlīgs, jāpiespriež *SGL* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

VIII — Secinājumi

106. Iepriekš minēto iemeslu dēļ es iesaku Tiesai:

1) apelācijas sūdzību noraidīt;

2) piespriež *SGL Carbon* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.